

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-1S/279/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019201734
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1019201734.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jeannette Hajdinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Timeka a JUDr. Zuzany Širokej v právnej veci žalobcu: A. B. B., nar.: 15.08.1979, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E. F., zastúpený: BAKO LEVRINC – advokáti s.r.o., J. Kozáčka 13, Zvolen 960 01, IČO: 36 859 842, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava, za účasti ďalší účastníkov: 1. Notárska komora Slovenskej republiky, Krasovského 13, 851 01 Bratislava, 2. C. B. B., nar.: 16.07.1952, G. XXXX/X, XXX XX D. E. F., o preskúmanie zákonnosti opatrenia ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 38377/2019-152 zo dňa 13.09.2019, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .
- III. Ďalším účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

I. Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca podal prezídiu Notárskej komory Slovenskej republiky (ďalej len notárska komora) žiadosť o podanie návrhu ministrovi spravodlivosti v zmysle ust. § 9 písm. d) zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len notársky poriadok) na vzájomné preloženie notárov, a to žalobcu z notárskeho úradu v obvode Okresného súdu Spišská Nová Ves so sídlom v Gelnici do notárskeho úradu ďalšieho účastníka 2 v obvode Okresného súdu vo Vranove nad Topľou so sídlom vo Vranove nad Topľou. Ďalší účastník 2, ktorý je otcom žalobcu, vyslovil s preložením súhlas. Návrh na preloženie bol následne dňa 08.08.2019 predložený žalovanému. Žalovaný vyzval ďalšieho účastníka 2, aby doplnil predkladaný návrh o dôvody, pre ktoré žiada o vzájomné preloženie.

2. Po doplnení dôvodov odbor dohľadu nad právnickými profesiami ministerstva spravodlivosti predložil vec ministrovi spravodlivosti a napriek splneniu podmienky zotrvania v úrade aspoň tri roky v zmysle ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku u oboch notárov, neodporučil ministrovi rozhodnúť o vzájomnom preložení žalobcu a ďalšieho účastníka 2 z dôvodu, že po dosiahnutí veku 67 rokov ďalšiemu účastníkovi 2 zo zákona zanikne výkon notárskeho úradu dňom 31.12.2019, preto by už v Gelnici svoj notársky úrad nemohol zriadiť. V obvode Okresného súdu Spišská Nová Ves pôsobil v tom čase iba jediný notár (žalobca), preto po jeho vzájomnom preložení s ďalším účastníkom 2, ktorého výkon notárskeho úradu by k 31.12.2019 zanikol, by zostal obvod Gelnice a okolia bez služieb notára. Vo Vranove nad Topľou

v obvode okresného súdu Vranov nad Topľou boli činní štyria notári, preto by zánikom výkonu notárskeho úradu ďalšieho účastníka 2 k 31.12.2019 nezostal tento obvod bez notárskych služieb.

3. Minister spravodlivosti následne oznámením č. 38377/2019-152 zo dňa 13.09.2019 (ďalej len napadnuté opatrenie) doručeným prezidentovi notárskej komory vyjadril svoj nesúhlas so vzájomným preložením žalobcu a ďalšieho účastníka 2/. Ďalší účastník 2/ následne dňa 14.10.2019 opätovne podal žiadosť notárskej komore o podanie návrhu na vzájomné preloženie notárov s odôvodnením, že mu nebolo doručené žiadne rozhodnutie ministra spravodlivosti ohľadom jeho žiadosti podanej v júli 2019. S opakovaným návrhom na preloženie žalobcu a ďalšieho účastníka 2 minister spravodlivosti opätovne vyjadril nesúhlas listom č. 38377/2019-152 zo dňa 02.12.2019.

4. Žalobca listom zo dňa 05.12.2019 zaslal žalovanému sťažnosť na postup zamestnankyne žalovaného, s ktorou sa žalobca nedokázal skontaktovať a žiadosť o vyjadrenie k predloženým návrhom notárskej komory na vzájomné preloženie notárov. Zároveň dňa 20.01.2020 požiadala o písomné stanovisko k podnetu žalobcu verejná ochrankyňa práv, na ktoré žalovaný zaslal odpoveď dňa 25.02.2020. V odpovedi žalovaný zhrnul dôvody, pre ktoré nevyhovel návrhu na vzájomné preloženie, a zároveň poukázal na to, že v danom prípade nejde o individuálny správny akt, ktorý by bolo potrebné odôvodňovať, ale súvisí s realizáciou oprávnenia ministra, pričom minister iba odpovedá notárskej komore ako navrhovateľovi. Odpovede ministra boli doručené do dátovej schránky komory.

II. Žaloba

5. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 20.12.2019 domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého opatrenia žalovaného, ktoré po úprave žalobného petitu žiadal zrušiť a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca je toho názoru, že vyslovením nesúhlasu so vzájomným preložením notárov boli porušené jeho práva a právom chránené záujmy. Napadnutým opatrením, ktoré nebolo riadne zdôvodnené boli porušené práva žalobcu vykonávať inú zárobkovú činnosť v mieste bydliska, ktoré mu garantuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 35, bolo mu zabránené vo výkone notárskej činnosti v okrese Vranov nad Topľou, kde má žalobca trvalý pobyt a kde mal záujem vykonávať notársku činnosť, s čím súhlasil aj notár, s ktorým malo dôjsť k vzájomnému preloženiu. Žalobca musí do notárskeho úradu v Gelnici dochádzať denne 85 km každý pracovný deň, z toho dôvodu bolo tiež porušené aj právo vlastníť majetok, ktoré mu vyplýva z čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, keďže výkonom jeho notárskej činnosti v Gelnici je jeho majetok znižovaný o náklady na dennodenné cestovanie. Žalobca sa nemôže podieľať na výchove svojich detí, keďže je nútený odchádzať skoro ráno z domu a z práce prichádza neskoro večer.

6. Žalobca poukázal na to, že napadnuté opatrenie mu bolo oznámené dňa 28.10.2019, a to na základe uznesenia prezídia notárskej komory č. 289/2019 zo dňa 28.10.2019. Poukázal na to, že nesúhlas ministra spravodlivosti nebol žiadnemu z dotknutých notárov nijakým spôsobom zdôvodnený. Napriek tomu, že návrh na vzájomné preloženie môže podať iba notárska komora, napnuté opatrenie sa bezprostredne dotýka oboch notárov a tým sú vlastne účastníkmi administratívneho konania.

7. Žalobca sa domnieva, že žalovaný nesprávne pochopil význam ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku. Týmto ustanovením je snaha zabrániť bezdôvodnému prekladaniu notárov do iných notárskych úradov. Pokiaľ by žiadosť o vzájomné preloženie neposúdilo kladne prezídium notárskej komory, nepredložilo by návrh žalovanému. Je logické, aby dotknutí notári boli uzročení s tým, prečo nimi uvádzané dôvody na vzájomné preloženie nie sú dostatočné. Žalobca je toho návrhu, že určujúcim dôvodom pre vzájomné preloženie notárov je návrh komory a opatrenie ministra je potrebné iba formálne z dôvodu, že to zákon vyžaduje. Z tohto pohľadu slovo „môže“ uvedené v ust. § 9 písm. d) neznamená právomoc ministra rozhodnúť kladne alebo záporne bez uvedenia dôvodu.

8. Žalobca poukázal na ust. § 9 notárskeho poriadku, z ktorého podľa jeho názoru vyplýva, že vo veciach týkajúcich sa notárskeho úradu minister vydáva opatrenie (rozhodnutie), ktoré musí spĺňať zákonom stanovené náležitosti a musí byť zákonným spôsobom odôvodnené. Z uvedeného ustanovenia nevyplýva, že povinnosť vydať rozhodnutie by sa týkala iba kladného opatrenia (rozhodnutia). Bez vydania záporného opatrenia (rozhodnutia), ktorého dôvody by boli preskúmateľné, pokiaľ nejaké dôvody na vyslovenie nesúhlasu sú, iba samotné vyslovenie nesúhlasu predstavujú aroganciu moci, prípadne chýbajúce motivačné dôvody.

9. Napadnuté opatrenie bolo oznámené notárskej komore emailom, čiže individuálny správny akt nebol urobený v zmysle inštrukcie č. 13/2016 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 28.04.2016 č. 41558/2016/100, ktorou sa ustanovuje rozsah podpisových a dispozičných oprávnení ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných inštrukciou č. 17/2016 a inštrukciou č. 14/2019, v zmysle čl. 16 minister schvaľuje a podpisuje na základe odporúčania štátnej tajomníčky. Napadnuté opatrenie nespĺňa formálnu stránku, ktorú by podľa uvedenej inštrukcie malo mať, preto ho nemožno považovať za individuálny právny akt ministra.

10. Podľa žalobcu napadnuté opatrenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu nebolo dostačujúce na riadne posúdenie veci a došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

III. Vyjadrenie žalovaného

11. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zhrnul priebeh administratívneho konania a vyjadril sa k aktívnej legitimácii žalobcu. Poukázal na to, že žalobca podal správnu žalobu voči listu ministra spravodlivosti, ktorý bol adresovaný notárskej komore a ktorého obsahom bolo vyjadrenie nesúhlasu s preložením notárov. Podľa žalovaného v danom prípade nejde o rozhodnutie ani opatrenie žalovaného v zmysle st. § 3 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 162/2015 Z. z. správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len SSP), nejde teda o individuálny správny akt. Podľa názoru žalovaného oznámenie nespôsobuje vznik, zánik, či zmenu práv alebo povinností žalobcu, ani ich žiadnym spôsobom nedeklaruje, ani nie je formálne označené ako rozhodnutie a nie je považované za rozhodnutie podľa osobitného predpisu. To, že nejde o individuálny správny akt, napokon tvrdí aj samotný žalobca.

12. Aj keby žalovaný pripustil, že v danom prípade je napadnuté opatrenie individuálnym správnym aktom, žalobca by nebol účastníkom administratívneho konania. Účastníkmi by boli iba žalovaný a notárska komora, ktorá podala návrh na vzájomné preloženie notárov. Z hľadiska aktívnej legitimácie je rozhodujúce, aby priamy dotyk na právach bol spojený s osobou, ktorej svedčalo postavenie účastníka administratívneho konania. Žalobca by nebol účastníkom administratívneho konania, takže mu nie je možné ani priznať oprávnenie domáhať sa ochrany na správnom súde. Pokiaľ nebolo žalobcovi priznané postavenie účastníka administratívneho konania, nemožno tento zámer obchádzať v rámci správneho súdnictva, teda nemožno priznať žalobcovi viac práv než by mu vyplývalo z administratívneho konania. S poukazom na ust. § 7 písm. b) SSP sa žalovaný domnieva, že oznámenie o nesúhlase s preložením nie je preskúmateľné správnym súdom a žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie správnej žaloby.

13. Žalovaný považuje za potrebné poukázať na to, že v súčasnosti už ďalší účastník 2 nevykonáva činnosť notára v notárskom úrade vo Vranove nad Topľou, nakoľko mu zanikol výkon notárskeho úradu ex lege ku dňu 31.12.2019 v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. d) notárskeho poriadku, keďže dosiahol vek 67 rokov. S poukazom na znenie ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku žalovaný dáva do pozornosti, že minister môže avšak nemusí navzájom notárov preložiť. V danom prípade minister posúdil všetky relevantné skutočnosti, konkrétne aj to, že zánikom výkonu notárskeho úradu ku dňu 31.12.2019 by v prípade preloženia ďalšieho účastníka 2 zostal obvode Gelnica a okolie bez akýchkoľvek služieb notára. Vo Vranove nad Topľou v obvode Okresného súdu Vranov nad Topľou sú činní štyria notári, preto zánikom výkonu notárskeho úradu ďalšieho účastníka 2 k 31.12.2019 by nezostal daný obvod bez notárskych služieb.

14. Notári nemajú právny nárok na preloženie, ktorého by sa mohli domáhať. Je v kompetencii ministra vysloviť nesúhlas s preložením, a to aj bezdôvodne. Žalobca tak nemohol byť napadnutým opatrením ukrátený na svojich právach, nakoľko žalobcovi nárok, ktorého sa dožaduje, ani nevznikol. Žalobca ako notár je v postavení orgánu verejnej moci a je povinný zabezpečiť, aby jeho výkon nebol žiadnym spôsobom ohrozený a zároveň má zabezpečiť dostupnosť notárskych služieb pre obyvateľstvo daného regiónu.

15. Tvrdenie ďalšieho účastníka 2, že preloženie notárskeho úradu mu nebude spôsobovať problémy, nemalo reálny základ, nakoľko by už nestihol otvoriť svoj notársky úrad v obci Gelnica z dôvodu zániku výkonu notárskeho úradu ex lege. Pre ministra však bolo rozhodujúce, do akej miery bude zachovaná

kontinuita poskytovania notárskych služieb ďalším účastníkom 2 a ich dostupnosť pre občanov v danom regióne. Dôsledkom vzájomného preloženia notárov by bolo, že obec Gelnica by ostala bez notárskych služieb. V danom prípade bolo potrebné postaviť do popredia verejný záujem pred záujmom žalobcu, aj s poukazom na ust. § 4 ods. 4 notárskeho poriadku, podľa ktorého má notár postavenie orgánu verejnej moci.

16. Žalovaný nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že v prípade vzájomného preloženia notárov je súhlas žalobcu už iba formálnou záležitosťou. Ak by tomu tak bolo, možno predpokladať, že zákonodarca by ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku koncipoval ako povinnosť ministra preložiť notárov v prípade, že notárska komora podá návrh. Nie je tomu tak a toto ustanovenie je koncipované ako možnosť, resp. oprávnenie, ktoré minister môže, ale nemusí využiť. Súhlas notárskej komory má pre ministra iba odporúčací charakter.

17. Žalovaný poukazuje na to, že napadnuté opatrenie bolo notárskej komore doručené prostredníctvom elektronickej dátovej schránky a bolo podpísané elektronickým podpisom. Zároveň je fyzicky podpísané ministrom a jeho originál sa nachádza v administratívnom spise. Nie je pochybením žalovaného, ak notárska komora doručila žalobcovi napadnuté opatrenie bez dokladu preukazujúceho podpísanie dokumentu elektronickým zaručeným podpisom.

18. K námietke nedostatočného odôvodnenia nesúhlasu ministra žalovaný opäť uvádza, že nejde o rozhodnutie ani o opatrenie a z tohto dôvodu nebolo potrebné ani zákonom vyžadované formálne odôvodnenie. Minister má pritom právo nevyužiť oprávnenie vzájomne preložiť notárov aj bezdôvodne.

19. K námietke o porušení práva na uskutočňovanie inej zárobkovej činnosti v zmysle čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky, žalovaný poukazuje na to, že žalobca mohol aj naďalej vykonávať notársku činnosť v obci Gelnica ako doteraz. Žalovaný sa nemôže stotožniť s výkladom žalobcu, ktorý tvrdí, že právo uskutočňovať inú zárobkovú činnosť je viazané na miesto bydliska. Sám žalobca si pri prihlásení do výberového konania vybral obec Gelnica ako miesto výkonu notárskej činnosti.

20. K porušeniu žalobcovho práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky žalovaný poukazuje na to, že právo vlastníť majetok je právom ustanovená možnosť vlastníka vec držať, užívať a disponovať s ňou podľa vlastného uváženia v medziach zákona. Nemožno tvrdiť, že náklady spojené s cestovaním žalobcu spôsobujú akékoľvek obmedzenie žalobcovho práva vlastníť, držať alebo užívať majetok a už vôbec, že uvedené by mohlo byť dôsledkom napadnutého opatrenia.

21. Záverom poukázal opäť na to, že ďalší účastník 2/ už funkciu notára nevykonáva a teda ani zrušením napadnutého opatrenia by nemohlo dôjsť k opätovnému rozhodovaniu o preložení notárov. Žiadal, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

IV. Replika žalobcu

22. Žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na komentár k § 9 notárskeho poriadku, v ktorom je uvedený názor, že od notára nemožno požadovať, aby bol viazaný na výkon notárskeho úradu v určitom sídle počas celej doby jeho výkonu. Zákonodarca preto pristúpil k riešeniu časového ohraničenia a stanovil lehotu 3 rokov ako minimálnu časovú hranicu na zotrvanie pri výkone konkrétneho notárskeho úradu. Takto sa dosiahne požadovaná rovnováha medzi určitou mierou slobody notára pri výkone svojej profesie a záujmom zákonodarcu, aby notár vykonával aktuálny notársky úrad aspoň tri roky. Z komentára podľa žalobcu vyplýva, že na preloženie notárov je potrebné vykonávať činnosť notára najmenej tri roky od vymenovania do notárskeho úradu, súhlas dotknutých notárov a návrh notárskej komory predložený ministrovi, ktorý má právomoc prijať rozhodnutie. Tvrdenie žalovaného o potrebe zachovania kontinuity notárskych služieb v danom regióne nemá oporu v zákone, keďže novelou notárskeho poriadku č. 267/2015 Z. z. je stanovená len doba výkonu notárskej činnosti minimálne tri roky.

23. Z ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku jednoznačne vyplýva, že len minister môže navzájom preložiť notárov po splnení uvedených troch podmienok (výkon aspoň 3 roky, vzájomný súhlas, návrh komory). Iné dôvody z tohto ustanovenia nevyplývajú, nie je tam uvedený žiadny verejný záujem, ani ako dlho má ten ktorý notár vykonávať notársku činnosť v novom úrade, prípadne, či bude zachovaná kontinuita poskytovania notárskych služieb. Žalobca je toho názoru, že všetky podmienky na vzájomné preloženie

splnil a pokiaľ by minister rozhodol o preložení po podaní žiadosti, ďalší účastník 2 mohol funkciu notára vykonávať v Gelnici ešte tri mesiace.

24. Žalobca opätovne poukázal na dôvody, pre ktoré žiadal o preloženie, aby sa mohol venovať aj rodinnému životu, a výchove maloletých detí, ako aj ekonomický dôvod týkajúci sa denného dochádzania do Gelnice. Aj keď zákon neurčuje žiadne dôvody na preloženie notárov, dôvod z jeho strany je nepochybne daný.

V. Vyjadrenie ďalšieho účastníka

25. Ďalší účastník 2 vo svojom vyjadrení uviedol, že sídlo notárskeho úradu si žalobca (jeho syn) nevybral sám, ale v podstate mu ho vybral minister spravodlivosti, ktorý ho do notárskeho úradu v Gelnici menoval. Notárski kandidáti sa hlásia do výberového konania na všetky voľné notárske úrady napriek tomu, že to pre nich znamená značné predraženie výberového konania. V menovacom dekrete ani nikde inde sa neuvádza, že vymenovanie notára do sídla určitého notárskeho úradu platí doživotne.

26. S dôvodmi na preloženie uvádzanými žalobcom ďalší účastník 2 súhlasí. Iný spôsob, ako by sa žalobca dostal do Vranova nad Topľou, ako vzájomné preloženie, zákon nepripúšťa. Iba opätovným prihlásením do výberového konania v prípade uvoľnenia notárskeho úradu. Ďalší účastník 2 bol ochotný súhlasiť s výmenou notárskych úradov aj v roku 2016 po žalobcovom vymenovaní, avšak bránila tomu podmienka uplynutia 3 rokov.

27. V žiadnom ustanovení notárskeho poriadku nie je uvedená podmienka, ktorá by bránila preloženiu notárov, pokiaľ by jeden z nich v krátkej budúcnosti mal ukončiť činnosť. Ďalší účastník 2 poukazuje aj na to, že ani pred menovaním žalobcu v roku 2016 nebol v okrese Gelnica žiaden notár. Okres Gelnica patrí do obvodu Okresného súdu Spišská Nová Ves, kde je 6 resp. 7 notárov, ktorí zabezpečovali notárske služby pred menovaním žalobcu. V prípade zániku notárskeho úradu v Gelnici mohla notárska komora vyhlásiť výberové konanie na uvoľnené miesto a minister mohol už v mesiaci júl 2020 menovať nového notára do sídla notárskeho úradu v Gelnici. Poukazuje na tvrdenie žalovaného, že bolo potrebné do popredia postaviť verejný záujem pred záujmom žalobcu, pričom takýto postup sa využíval v konaní pred rokom 1990, nie však v súčasnosti.

28. K aktívnej legitimácii žalobcu uviedol, že nie je vinou jeho ani žalobcu, že notársky poriadok neustanovuje, v ktorých prípadoch je potrebné rozhodnutie ministra. Tiež nie je ich vinou, že návrh na preloženie podáva ministrovi notárska komora. Poukázal na to, že v minulosti bol minister oprávnený prekladať notárov aj bez ich súhlasu. Zriadením samostatného notárstva ako osobitnej právnickej profesie však táto možnosť ministra bola značne obmedzená a ponechala sa mu len právomoc menovať, preložiť a odvolať notára. To však neznamená, že môže odmietnuť preloženie notára po splnení zákonných podmienok bez uvedenia dôvodu. Domnieva sa, že prípravou opatrení ohľadom preloženia notárov je poverený niektorý pracovník ministerstva, ktorý túto činnosť vykonáva nedôsledne.

29. Napriek tomu, že notársky úrad ďalšiemu účastníkovi 2 zanikol ex lege a preloženie už neprichádza do úvahy, návrhu žalobcu je možné vyhovieť čiastočne tak, že môže byť preložený do notárskeho úradu so sídlom vo Vranove nad Topľou.

VI. Relevantná právna úprava

31. Podľa čl. 35 ods. 1 až 4 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikáť a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností. Občania majú právo na prácu. Štát v primeranom rozsahu hmotne zabezpečuje občanov, ktorí nie z vlastnej viny nemôžu toto právo vykonávať. Podmienky ustanoví zákon. Zákon môže ustanoviť odchylnú úpravu práv uvedených v odsekoch 1 až 3 pre cudzincov.

32. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

33. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

34. Podľa § 2 ods. 1 notárskeho poriadku notár je štátom určenou osobou vykonávať notársku činnosť a ďalšiu činnosť podľa tohto zákona.

35. Podľa § 2 ods. 3 notárskeho poriadku notársky úrad predstavuje súbor právomocí udelených na dobu neurčitú štátom notárovi ako fyzickej osobe na výkon notárskej činnosti a na ďalšiu činnosť podľa tohto zákona, trvalo spojených so sídlom, do ktorého bol notár vymenovaný.

36. Podľa § 4 ods. 4 notárskeho poriadku vykonávanie notárskej činnosti je výkonom verejnej moci.

37. Podľa § 9 notárskeho poriadku minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "minister")

a) vymenúva notára do notárskeho úradu a odvoláva notára z notárskeho úradu,

b) určuje počet notárskych úradov každého súdu prvého stupňa (počet miest notárov) a ich prípadnú zmenu,

c) zriaďuje a ruší notársky úrad,

d) na návrh komory môže navzájom preložiť notárov s ich súhlasom do notárskeho úradu v obvode iného súdu prvého stupňa najskôr po uplynutí troch rokov od vymenovania notára do notárskeho úradu.

VII. Pojednávanie

37. Správny súd v Bratislave dáva do pozornosti, že v zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. (ďalej len zákon č. 151/2022 Z. z.) prešiel výkon súdnictva od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Z uvedeného dôvodu je spis Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5S/58/2019 vedený na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. BA-5S/58/2019.

38. Správny súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný podľa § 10 a § 13 SSP v spojení s § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. rozhodol vo veci na pojednávaní dňa 29.10.2025 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil v prítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a v neprítomnosti žalovaného a ďalších účastníkov konania. Žalovaný aj ďalší účastníci boli na pojednávanie riadne a včas predvolaní. Žalovaný svoju neúčasť ospravedlnil podaním zo dňa 15.10.2025, ďalší účastníci svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnili.

VIII. Právne posúdenie veci

39. Predmetom prieskumu je v danom prípade list ministra spravodlivosti Slovenskej republiky adresovaný Notárskej komore Slovenskej republiky, ktorým minister oznámil notárskej komore svoj nesúhlas so vzájomným preložením žalobcu a ďalšieho účastníka 2/.

40. Vzhľadom na argumentáciu žalovaného obsiahnutú vo vyjadrení k žalobe bolo potrebné v prvom rade vyrovnáť sa s prípustnosťou predmetu prieskumu a aktívnou legitimáciou žalobcu na podanie správnej žaloby. Po preskúmaní napadnutého opatrenia ministra a administratívneho spisu žalovaného správny súd vyhodnotil ako neopodstatnenú námietku žalovaného, že v danom prípade opatrenie ministra nie je spôsobilé byť predmetom prieskumu a žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie správnej žaloby.

41. V správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe správnej žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP). Nie je pritom rozhodujúce, ako je napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie

formálne označené. Právna úprava obsiahnutá v § 3 ods. 1 písm. c) SSP, ktorá priamo definuje opatrenie orgánu verejnej správy, viaže spôsobilosť opatrenia byť predmetom súdneho prieskumu na možný zásah do práv, právom chránených záujmov alebo povinností. Vzhľadom na to, že obsahom napadnutého opatrenia ministra spravodlivosti je vyslovenie nesúhlasu so vzájomným preložením notárov, ide podľa názoru správneho súdu o opatrenie, ktoré sa priamo dotýka práv a povinností žalobcu v súvislosti s výkonom jeho notárskej činnosti, keďže jej výkon je spojený so sídlom, do ktorého bol notár vymenovaný. Nejde preto o opatrenie organizačnej povahy v zmysle ust. § 7 písm. b) SSP, ako to uvádza žalovaný.

42. S uvedeným záverom potom súvisí aj posúdenie aktívnej legitímácie na podanie žaloby. Žalovaný poukazoval na to, že žalobca nebol účastníkom administratívneho konania, a preto nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Znenie ust. § 178 SSP, ktoré definuje žalobcu ako účastník administratívneho konania rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukráteného na svojich právach alebo právom chránených záujmoch, síce nasvedčuje tomuto právnemu názoru žalovaného. Konanie v rámci ktorého došlo k vydaniu opatrenia ministra iniciuje notárska komora svojím návrhom, pričom notársky poriadok ani iný predpis neustanovuje v tomto prípade okruh účastníkov konania. Správny súd však okrem ustanovenia § 178 SSP je povinný prihliadať aj na ust. § 2 ods. 2 SSP a predovšetkým čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré právo domáhať sa ochrany na správnom súde priznávajú každému, kto tvrdí, že ich práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté opatrením orgánu verejnej správy. Z uvedeného dôvodu preto podľa názoru správneho súdu nemožno žalobcovi, ktorý sa domáha preskúmania opatrenia ministra dotýkajúceho sa práv žalobcu v súvislosti s výkonom jeho notárskej činnosti, uprieť právo na prieskum takéhoto opatrenia.

43. Správny súd preskúmal napadnuté opatrenie ministra v intenciách žalobných námietok, ktoré sa týkali výkladu ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku, preskúmateľnosti napadnutého opatrenia, porušení práva žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť a práva vlastníť majetok. Nesprávne právne posúdenie žalobca videl v nesprávnom pochopení ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku žalovaným, ktoré uviedol vo viacerých rovinách, a to v rovine formálneho charakteru súhlasu ministra spravodlivosti, nárokovateľnosti preloženia po splnení zákonných podmienok a povinnosti vysloviť nesúhlas vo forme rozhodnutia obsahujúceho zákonné náležitosti.

44. V súvislosti s charakterom súhlasu ministra spravodlivosti, ktorý má podľa žalobcu iba formálny charakter, správny súd vychádzal z celého znenia ust. § 9 notárskeho poriadku, ktoré upravuje právomoci ministra vo vzťahu k notárskym úradom a notárskej činnosti. Výklad, ktorý prezentuje žalobca o formálnom charaktere súhlasu ministra so vzájomným preložením nekorešponduje s ostatnými právomocami ministra zvereným mu notárskym poriadkom v ust. § 9. Počet notárskych úradov, sídlo notárskeho úradu aj osobu notára viazanú na konkrétny notársky úrad spojený s určeným sídlom stanovuje štát prostredníctvom ministerstva spravodlivosti. Notár si nemôže zvoliť sídlo notárskeho úradu, ale je menovaný do konkrétneho sídla notárskeho úradu. Sídla notárskych úradov kopírujú rozmiestnenie súdov prvého stupňa (prvej inštancie), čím sa zabezpečuje geografická dostupnosť notárskych služieb. Je zodpovednosťou ministra, aby počet a rozmiestnenie notárskych úradov zodpovedalo potrebám obyvateľstva a pokrývalo ich rovnomerne. Z uvedeného vyplýva, že v prípade preloženia notára nemôže ísť iba o formálny súhlas ministra, keďže je to práve minister spravodlivosti, ktorý zodpovedá za zabezpečenie notárskych služieb v súlade s potrebami obyvateľstva a s tým súvisiace kreovanie a obsadzovanie notárskych úradov.

45. Notársku profesiu možno chápať ako špecifickú právnu činnosť vykonávanú v rámci slobodného povolania, avšak iba štátom poverenými osobami a na základe im zverených právomocí, ktorej predmetom je poskytovanie právnych služieb, a to zákonom predpísanou formou, v zákonom vymedzených oblastiach právnych vzťahov a za odplatu. Ústavný súd SR svojím nálezom z 24. februára 2005, PL. ÚS 1/04 (ktorým vyslovil nesúlad ustanovenia § 100b ods. 1 NP s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) uviedol: „Právne postavenie notára je postavením orgánu verejnej moci, na ktorý sa vzťahujú iné kritériá než na právne postavenie subjektov, ktoré nevykonávajú štátnu moc (súdnu moc). Notár je v sústave orgánov verejnej moci považovaný za štátny orgán.“ Notár je tak nerozlučne spätý so štátnou mocou, aj keď výkon notárskeho úradu je už plne v kompetencii notára, ktorý notársky úrad vykonáva.

46. Verejnoprávny charakter činnosti notárov je daný ich postavením v systéme právneho poriadku Slovenskej republiky. Determinuje ho jednak samosprávne postavenie notárov, realizované prostredníctvom samosprávy a jej orgánov, a jednak záujem štátu na výkone činností zverených notárom. Výkon notárskej činnosti, ako aj ďalšej činnosti notárov podľa osobitných predpisov reprezentuje verejný záujem štátu. Napriek tomu, že sa vyznačuje vlastným, autonómnym, vnútorným systémom noriem odvodeným od zákona, štát kontroluje verejnoprávny účel napríklad vykonávaním dohľadu, či vymenúvaním osôb do funkcií. Štát musí garantovať takejto inštitúcii autonómnosť, ale len v súlade s cieľmi, na ktoré bola zákonom zriadená. Autonómnosť notárov je daná rozsahom ich právomoci napríklad pri kreovaní notára. Výberové konanie na notára je právomocou notárskej komory, pričom ingerencia štátu sa prejavuje tým, že dvoch členov komisie pri výberovom konaní menuje minister spravodlivosti, ako aj tým, že pri viacerých úspešných uchádzačoch na notárske miesto má konečné slovo pri rozhodovaní zástupca štátu – minister spravodlivosti (viď. Notársky poriadok, 2. vydanie, 2023, s. 16 - 19: Z. Grófiková.)

47. Správny súd sa nestotožnil so žalobcom tvrdenou nárokovateľnosťou vzájomného preloženia notárov a s tým súvisiacim výkladom ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku. Žalobca vzťahoval oprávnenie ministra vyjadrené v ust. § 9 písm. d) notárskeho poriadku vyjadrené slovom „môže“ iba na splnenie predpokladov 3 ročného zotrvania v pôvodnom notárskom úrade. Inými slovami podľa žalobcu slovo „môže“ v danom ustanovení vyjadruje iba to, že minister nemôže súhlasiť so vzájomným preložením notárov v prípade nesplnenie podmienky 3 ročného zotrvania v pôvodnom notárskom úrade. Správny súd však poukazuje na to, že podmienka trojročného zotrvania v pôvodnom notárskom úrade bola zavedená do notárskeho poriadku až s účinnosťou od 01.12.2015 [zákona č. 267/2015 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony], pričom aj pred zavedením tejto podmienky bola právomoc ministra spravodlivosti formulovaná ako možnosť vyjadrená slovom „môže“. Pôvodné znenie § 9 ods. 2 písm. c) notárskeho poriadku účinného do 30.01.2015 bolo: „Minister na návrh komory môže navzájom preložiť notárov s ich súhlasom do obvodu iného súdu prvého stupňa“. Je teda nepochybné, že výklad, ktorý prezentuje žalobca nie je správny a slovo „môže“ sa v danom prípade nevzťahuje iba na splnenie podmienky trojročného zotrvania v pôvodnom notárskom úrade, ale celkovo vyjadruje oprávnenie ministra preložiť alebo nepreložiť notárov na základe vlastnej úvahy.

48. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že minister v danom prípade mal svoj nesúhlas vyjadriť formou rozhodnutia s náležitým odôvodnením, správny súd poukazuje na to, že takýto postup z ustanovení notárskeho poriadku nie je možné odvodiť.

49. K problematike odôvodňovania aktov ústavných orgánov sa venoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý uviedol: „Moderný konštitucionalizmus neustále hľadá odpovede na otázky diskrecie ústavných orgánov pri prijímaní ústavných aktov, zvlášť pri menovacích právomociach (porov. menovanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky prezidentom Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 4/2012, menovanie vice guvernéra Národnej banky Slovenska sp. zn. PL. ÚS 14/06, rozsudok českého Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Aps 3/2005, rozhodnutie poľského ústavného tribunálu SK 37/08, rozhodnutie maďarského ústavného súdu č. 48/1991 a č. 36/1992). Hľadá odpovede o ústavnoprávnej povahe aktov, či ide o tzv. vládne akty (III. ÚS 200/05), či ide o akty súdne preskúmateľné alebo nie, či ústavný orgán má povinnosť daný akt prijať, či má byť akt odôvodnený alebo nie a aká je ústavnoprávna zodpovednosť pri (ne)vydaní takýchto aktov... Ústavné a zákonné medze oprávnení ustanovujúceho orgánu a jeho postavenie sú určovateľom spôsobu jeho rozhodovania“ (viď. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: II. ÚS 450/2021-16).

50. Vychádzajúc z vyššie uvedeného princípu vyjadreného Ústavným súdom Slovenskej republiky a po zohľadnení právomoci ministra spravodlivosti, tak ako je koncipovaná v § 9 notárskeho poriadku, správny súd dospel k záveru, že v danom prípade žalovaný nepochybil, keď nevydal rozhodnutie. Pokiaľ zákonné medze (v tomto prípade notárskeho poriadku) upravujú právomoc ministra spravodlivosti vo vzťahu k vzájomnému preloženiu notárov tak, že minister „môže preložiť“, teda môže vykonať úkony potrebné na vzájomné preloženie notárov, podľa názoru správneho súdu je aj oprávnený v prípade nesúhlasu (resp. rozhodnutia nepreložiť notárov) nevykonať žiadne úkony, a teda nevydať rozhodnutie s odôvodnením. V nadväznosti na to potom ani oznámenie notárskej komore o tom, že minister nesúhlasí so vzájomným preložením notárov, nemuselo obsahovať zdôvodnenie jeho rozhodnutia.

51. V súvislosti s námietkou, že v danom prípade ide o svojvôľu ministra spravodlivosti správny súd poukazuje na to, že z administratívneho spisu žalovaného je zrejme, že minister spravodlivosti nesúhlasil so vzájomným preložením žalobcu a ďalšieho účastníka 2/ z dôvodu, že v dôsledku zániku notárskeho úradu ďalšieho účastníka 2/ ex lege dňom 31.12.2019 po dosiahnutí veku 67 rokov by zostal obvod Gelnica a okolie bez akýchkoľvek služieb notára. Vo Vranove nad Topľou v obvode Okresného súdu Vranov nad Topľou boli činní štyria notári, preto zánikom výkonu notárskeho úradu ďalšieho účastníka 2 k 31.12.2019 by nezostal daný obvod bez notárskych služieb. Skutočnosť, že pred vymenovaním žalobcu do obvodu Gelnica nepôsobil v tomto obvode žiaden notár je irelevantná, vzhľadom na to, že je na posúdení ministra spravodlivosti, aby určil počet a rozmiestnenie notárskych úradov tak, aby pokrývali potreby obyvateľstva v konkrétnom čase.

52. Správny súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu o tom, že boli porušené jeho práva na slobodnú voľbu povolania a právo vlastníť majetok. Obsahom ústavného práva na slobodnú voľbu povolania je iba oprávnenie jednotlivca rozhodnúť sa, v akej oblasti ľudských činností by chcel realizovať svoju pracovnú schopnosť a o také povolanie sa uchádzať, resp. získať prípravu na výkon takého povolania (viď. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn.: III. ÚS 547/98). Obsahom žalobcovho práva na výkon povolania nie je jeho výkon v konkrétnom mieste resp. v mieste bydliska. Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť ani k porušeniu žalobcovho práva vlastníť majetok. Obsahom ústavného práva vlastníť majetok nie je ochrana osôb pred výdavkami, ktoré je potrebné vynaložiť na cestu do/z miesta výkonu zárobkovej činnosti. Obsah ustanovenia čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je identifikovaný v rozhodnutiach Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré vyšli z obsahu vlastníckeho práva ako bol vnímaný „odjakživa“, od vzniku tohto právneho inštitútu, lebo obsah vlastníckeho práva sa z historického hľadiska nezmenil. Obsah vlastníckeho práva sa v ére rímskeho práva súkromného vymedzil ako uti, frui, habere (alt. possidere) a disponere. Ústavný súd toto členenie akceptoval pri vymedzení obsahu vlastníckeho práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky: „Vlastník je oprávnený predmet svojho vlastníckeho práva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.“ (viď. II. ÚS 8/97. Nález z 26. marca 1997. ZNUÚS 1997, s. 79.).

53. Vzhľadom na uvedené správny súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, boli vydané v súlade so zákonom. Námietky žalobcu v podanej žalobe nie sú dôvodné, a preto správny súd podľa § 190 SSP žalobu zamietol.

54. K náhrade trov konania správny súd uvádza, že žalobca nebol v konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle § 167 ods. 1 a contr. SSP. Žalovaný síce v konaní úspešný bol, avšak súd nezistil výnimočnosť situácie, pre ktorú by bolo možné spravodlivo požadovať od žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania v zmysle § 168 SSP. Ďalším účastníkom v zmysle § 169 SSP a contr. správny súd právo na náhradu trov nepriznal, pretože im nevznikli trovy v súvislosti s plnením povinností, ktoré by im explicitne správny súd uložil. Súd nevidel ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by im mohol náhradu trov konania priznať.

55. Senát správneho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP), ktorá nemá odkladný účinok (§ 446 ods. 1 SSP).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Bratislave (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Podľa § 445 ods. 1 a 2 SSP v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,

c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),

d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1 a 2 SSP sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),

c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.